

Lieve Han en kinderen, schoon- en kleinkinderen, familieleden en vrienden van Kees,

Bij het voorbereiden van mijn bijdrage aan deze bijeenkomst beseftte ik twee dingen: 1. Dat ik urenlang over Kees zou willen vertellen, daarbij ruim citerend uit al zijn interessante artikelen en andere publicaties en 2. Dat het daar vandaag niet het juiste moment voor is. Ik zal me daarom nu vooral concentreren op wat Kees betekend heeft voor Stichting Oase en Springzaad.

Zoals zoveel anderen hebben wij Kees in eerste instantie leren kennen via een publicatie. In ons geval was dat "De tuin om de school, wat doe je ermee?". Een ware schatkist vol ideeën van wat er allemaal mogelijk is als je het schoolplein natuurlijk in wilt gaan richten. Een boekwerk waarmee hij als eindredacteur de toon heeft gezet en velen heeft geïnspireerd.

Natuurrijker maken van schoolpleinen was een thema waar wij zelf ook al een tijdje enthousiast mee bezig waren. En het lag dan ook voor de hand contact met Kees op te nemen. Die werkte toen, eind jaren 90, nog op het CPS in Amersfoort. Het gebouw paste bij de naam van de straat waarin het stond: de Disketteweg. Niet echt wat we verwacht hadden. Maar de warme persoonlijkheid van Kees en zijn hartelijke ontvangst maakten alles weer helemaal goed. Al heel snel besloten we om samen te gaan werken en het thema ook in Nederland op de kaart te zetten. Zowel Kees als wij hadden in onze buurlanden al inspirerende voorbeelden gezien. We begonnen onze samenwerking door - samen met o.a. Marjan Margadant - twee onderzoeksprojecten te begeleiden: Bloeiend en boeiend en Leven met Verschillen genaamd. Passende namen, die uit Kees zijn koker kwamen. Bij het eerste project hebben twee biologiestudenten bekeken hoe het er voor stond bij 5 groene schoolpleinen, die wij de jaren ervoor ontdekt hadden in Nederland. En in het tweede project is door Dieuwke Hovinga en Corinne van den Berg onderzocht hoe het proces van vergroening kon worden gefaciliteerd. Wat hebben scholen nodig om met succes hun omgeving te vergroenen?

Na afloop van beide succesvolle onderzoeksprojecten kwamen we met elkaar tot de conclusie dat het tijd werd om te gaan verbreden en de opgedane kennis te verspreiden. Dit leidde tot de oprichting van een netwerkgroep, die in 2001 de naam Springzaad kreeg. Springzaad viert juist deze week haar twintigste verjaardag.

Kees heeft in dit netwerk een heel belangrijke rol gespeeld. Zijn meest opvallende bijdrage was het schrijven van vele artikelen in pedagogische vakbladen, maar natuurlijk ook in het Jenaplantijdschrift Mensenkinderen en ons blad Oase. Maar hij was ook met al zijn kennis en ervaring een heel belangrijke levende informatiebron op de talrijke excursies en studiedagen, georganiseerd vanuit Springzaad. Zelf waren we er ook heel blij mee dat hij bereid was een gedegen pedagogisch hoofdstuk te schrijven in ons boek Vrij Spel voor Natuur en Kinderen, dat uitgegeven is in 2007.

Al gauw was hij zo belangrijk voor ons werk dat we besloten hem te vragen deel uit te gaan maken van het bestuur van Stichting Oase. Nu was dat bestuur geen gewoon bestuur. Als initiatiefnemers van deze Stichting hadden we vooral behoefte aan deskundige, maar vooral ook makkelijk toegankelijke en open mensen. Kees paste dus prima in dat profiel. Het ging ons om mensen die in staat en bereid waren te reflecteren op ons werk. En ons op die manier te helpen optimaal te werken aan ons gezamenlijke doel: mensen, en met name ook kinderen, via natuurlijk tuinieren dichter bij de natuur te brengen. Tuinen bij scholen en speelnatuur maakten daar voor ons vanzelfsprekend deel van uit. Ook voor Kees speelde speelnatuur een steeds belangrijkere rol. Samen beseften we dat het allemaal begint bij het spelen. Als kind, maar ook als volwassene.

Tijdens een tweedaagse Springzaadexcursie in Zutphen en omgeving kreeg Kees evenwichtsproblemen, die al snel zouden leiden tot zijn doofheid. Fantastisch dat hij via een implantaat toch weer een deel van zijn gehoor terug heeft gekregen. Voor hem zelf en zijn directe

omgeving natuurlijk op de eerste plaats. Maar ook wij waren blij dat we weer lekker op onze eigen associatieve manier konden vergaderen, want met een doventolk erbij ging er wel heel wat van de gebruikelijke spontaniteit verloren.

Naast de lentebijeenkomst met de verplichte jaarvergadering organiseerden we vanaf begin van deze eeuw in de herfst een tweedaagse bijeenkomst 'in het biotoop van een bestuurder'. Daarbij waren al gauw niet alleen de bestuurders, maar ook hun partners van harte welkom. Han en Kees waren daar vanaf dat moment natuurlijk altijd samen bij. Het was bijzonder om op die manier te ervaren dat we elkaar veel meer te vertellen hadden dan alleen over natuur en tuinen. Kunst en cultuur speelden ook altijd een rol.

Toen Kees aan de beurt was – dat was in het najaar van 2008 - hebben we overnacht in Kasteel Stoutenburg, waar Kees ook zijn sporen had verdiend. We bezochten natuurlijk de fraaie tuin die bij het Franciscaans Milieuproject hoorde, maar ook natuurspeeltuin De Schoolsteeg in Leusden, Landgoed Schothorst in Amersfoort, basisschool 't Anker, met zijn fraaie groene schoolplein, de Amersfoortse Groene Zone, om tenslotte na te genieten op het terras van Amersfoort aan Zee. Omdat we er nog steeds geen genoeg van konden krijgen en Kees eigenlijk ook nog graag de mooie binnenstad van Amersfoort aan ons wilde laten zien, eindigde deze tweedaagse bestuursbijeenkomst in een bijna euforische stemming. Kees had het echt geweldig georganiseerd en op de foto's die we dit weekend nog eens bekeken hebben, is goed te zien hoe prettig we het allemaal vonden.

Ook op andere Oase-en Springzaadexcursies was Kees in zijn element. Vanzelfsprekend was dat het geval in de schoolnatuurtuinen in Zuid-Duitsland, die onze collega Reinhard Witt ons liet zien, maar zeker ook op de nabij gelegen Hesselberg, waar Kees zijn natuurpassie uit kon leven. We hebben er prachtige foto's van. Want Kees was niet alleen een begenadigde groene pedagoog, hij was ook een echte natuurliefhebber en -kenner. Die kennis kon hij jarenlang, samen met andere bevlogen natuurpedagogen kwijt in BWO kampen, Biologische Werkkampen voor het onderwijs, bedoeld voor onderwijzers die zich wilden bekwamen in kennis der natuur. De ideale doelgroep natuurlijk om uiteindelijk veel kinderen te bereiken! Want dat was voor Kees het belangrijkste doel: kinderen op een vanzelfsprekende manier de natuur te laten ervaren. En kennis *mocht* daarbij een rol spelen. Want een bloem die je kent, kun je met haar naam begroeten! Ook in dit opzicht was hij een ware leerling van de beroemde natuurpedagoog, Jac. P. Thijsse.

Kees en wij zijn een stuk van onze levensweg met elkaar opgelopen, en hebben op die weg veel ons vormende ervaringen uit kunnen wisselen. We hebben Kees daarbij leren kennen als een eerlijk en puur mens, die, mede gedreven door eigen positieve natuurervaringen in zijn jeugd, met hart en ziel opkwam voor het recht van kinderen op natuur.

Zijn vele artikelen hebben we altijd zeer gewaardeerd om hun diepgang en praktijkgerichtheid. Niet alleen die over kinderen en natuur, maar ook de meer filosofische, zoals nadenken over tijd en ruimte en de spirituele kant van het leven. Kees was zeer breed in zijn kennis en altijd bereid die werkelijk te delen. Daar kunnen we hem alleen maar heel dankbaar voor zijn.

Tenslotte wil ik nog graag vertellen dat hij vaak en met veel liefde en trots over Han, de kinderen en kleinkinderen vertelde. Dat was fijn. We ervoeren dat als blijk van vertrouwen en vriendschap.

Hierbij wil ik het nu laten. We hopen dat er in de nabije toekomst nog een gelegenheid kan komen om de vele verdiensten van Kees nog ruimer te belichten. Die behoefte is al door meerdere mensen geuit en we hebben er goede hoop op dat er iets moois van kan komen.

Kees, dank je wel. Voor wie je was en in onze gedachten altijd zult blijven, een Mensch.